

Số: 61/CV-TP

TP. Hải Dương, ngày 12 tháng 12 năm 2023

V/v trả lời chất vấn của đại biểu  
HĐND thành phố trước kỳ họp thứ 11  
HĐND thành phố, khóa XXII

Kính gửi: Thường trực HĐND thành phố Hải Dương.

Phòng Tư pháp thành phố Hải Dương nhận được Công văn số 41/HĐND-VP ngày 24/11/2023 của HĐND thành phố Hải Dương về việc trả lời chất vấn của đại biểu HĐND thành phố trước kỳ họp thứ 11 HĐND thành phố, khóa XXII;

Nội dung chất vấn: *“Thời gian qua, xảy ra tình trạng một số gia đình tiến hành làm thủ tục khai nhận thừa kế, liên quan tới người có quyền lợi đối với tài sản, di sản để lại, lại là liệt sĩ. Trong quá trình tiến hành làm các thủ tục khai nhận thừa kế, chứng minh người có tài sản trên đã chết, gia đình đã cũng cấp Bằng tổ quốc ghi công, phần mộ liệt sĩ đang yên nghỉ trong nghĩa trang liệt sĩ phường, xã. Song cơ quan Công chứng nhà nước vẫn đề nghị công dân về địa phương làm Giấy khai tử cho liệt sĩ. Về việc này, là ngành tư pháp có nắm bắt được những sự việc trên hay không? Nếu nắm bắt được thì có giải pháp hoặc kiến nghị, đề nghị gì với Sở tư pháp có những hướng dẫn thống nhất chung với cơ quan công chứng để áp dụng chung cho các trường hợp tương tự hay không?”.*

Phòng Tư pháp thành phố báo cáo với Thường trực HĐND Thành phố và trả lời về nội dung chất vấn cụ thể như sau:

Đến thời điểm có ý kiến chất vấn; Phòng Tư pháp thành phố không nắm bắt được những sự việc trên. Vì tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri của các kỳ họp trước; các tổng hợp ý kiến phản ánh tại các Hội nghị giao ban cụm hằng tháng; các kỳ tiếp công dân của HĐND, UBND thành phố; giao ban hằng quý giữa phòng Tư pháp với cán bộ Tư pháp - Hộ tịch các phường, xã; trên nhóm Zalo phòng Tư pháp với cán bộ Tư pháp - Hộ tịch các phường, xã lập để trao chuyên môn thường xuyên; Phòng Tư pháp thành phố không nhận được ý kiến phản ánh về những vướng mắc, bất cập trên.

Khi được biết có những sự việc trên; Phòng Tư pháp thành phố đã thông tin trên nhóm Zalo phòng Tư pháp với cán bộ Tư pháp - Hộ tịch các phường, xã thì có 01 cán bộ Tư pháp - Hộ tịch phường phản ánh gần đây có trường hợp tương tự như thông tin trên khi người dân đến Phòng Công chứng số 1 làm thủ tục khai nhận thừa kế của người để lại di sản là liệt sĩ thì Phòng Công chứng số 1 yêu cầu về phường làm Giấy chứng tử. Nhưng khi về phường thì được cán bộ Tư pháp - Hộ tịch phường trả lời không làm vì đã có Bằng tổ quốc ghi công. Khi công dân bức xúc thì đã được cán bộ Tư pháp - Hộ tịch phường hướng dẫn đăng ký khai tử và đã được cấp Giấy chứng tử. Sau đó, gia đình thân nhân liệt sĩ đã thực hiện xong việc khai nhận thừa kế. Nên cán bộ Tư pháp - Hộ tịch phường đã không phản ánh sự việc trên với Phòng Tư pháp thành phố.



Sau đó, Phòng Tư pháp thành phố đã khảo sát tất cả các tổ chức hành nghề công chứng (Bao gồm: Phòng Công chứng số 1 thuộc Sở Tư pháp và 06 Văn phòng Công chứng tư nhân) trên địa bàn thành phố Hải Dương thấy Phòng Công chứng số 1 gần đây đã từ chối tiếp nhận Bằng Tổ quốc ghi công hoặc Giấy báo tử khi làm thủ tục khai nhận thừa kế liên quan đến người để lại di sản thừa kế là liệt sĩ và đã yêu cầu công dân về phường làm Giấy chứng tử; còn 06 Văn phòng Công chứng tư nhân từ trước đến nay đều vẫn tiếp nhận Bằng Tổ quốc ghi công hoặc Giấy báo tử mà không yêu cầu phải có Giấy chứng tử.

Từ nội dung chất vấn và qua nắm bắt, khảo sát nêu trên, Phòng Tư pháp thành phố thấy những sự việc của đại biểu HĐND thành phố có ý kiến cần phải được giải quyết sớm và đã báo cáo Lãnh đạo UBND thành phố. Lãnh đạo UBND thành phố đã chỉ đạo Phòng Tư pháp khẩn trương tham mưu với UBND thành phố có văn bản phản ánh và đề nghị Sở Tư pháp tỉnh Hải Dương sớm có hướng dẫn bằng văn bản.

Ngày 27/11/2023 UBND thành phố đã có Công văn số: 3029/UBND-TP về việc phản ánh với Sở Tư pháp một số vướng mắc trong việc khai nhận thừa kế liên quan đến các phòng công chứng và việc khai tử tại các phường, xã có nội dung:

*“Bằng Tổ quốc ghi công hoặc Giấy báo tử có thay thế Giấy chứng tử không?*

*- Nếu được thì chỉ đạo Phòng Công chứng và các Văn phòng Công chứng thực hiện thống nhất chung.*

*- Nếu không được thì hướng dẫn thực hiện việc đăng ký khai tử tại phường, xã cho các trường hợp này”.*

Ngày 11/12/2023 Sở Tư pháp có Văn bản số: 2910/STP-HC&BTTP về việc hướng dẫn vướng mắc nghiệp vụ công chứng, chứng thực liên quan đến giấy tờ về khai tử của liệt sĩ (Gửi UBND thành phố và tổ chức hành nghề công chứng) đã có quan điểm như sau:

*“Bằng Tổ quốc ghi công hoặc Giấy báo tử không thay thế Giấy chứng tử, Trích lục khai tử”*

*“Tuy nhiên, để đảm bảo quyền lợi cho thân nhân của liệt sĩ, người có quyền và nghĩa vụ liên quan đến việc thừa kế của người để lại di sản là liệt sĩ có thể thực hiện như sau:*

*- Thực hiện việc đăng ký khai tử cho người chết từ lâu theo quy định tại Điều 13 Thông tư số 04/2020/TT-BTP ngày 28/5/2020 của Bộ Tư pháp.*

*- Trường hợp không thực hiện đăng ký khai tử, thì người yêu cầu công chứng, chứng thực có thể đề nghị Công chứng viên của tổ chức hành nghề công chứng hoặc công chức Tư pháp - Hộ tịch cấp xã phối hợp với cơ quan Lao động - Thương binh và Xã hội xác minh, cung cấp thông tin của liệt sĩ”.*

Ngày 12/12/2023 Phòng Tư pháp đã tham mưu UBND Thành phố có Văn bản chỉ đạo số: 3196/UBND-TP về việc thực hiện Đăng ký Khai tử đối với Liệt sĩ hoặc phối hợp xác minh khi làm thủ tục khai nhận thừa kế, cụ thể như sau:

*“Để có sự thống nhất và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho thân nhân liệt sĩ; UBND thành phố yêu cầu:*



- UBND các phường, xã chỉ đạo công chức Tư pháp - Hộ tịch và công chức Lao động - Thương binh và Xã hội tiếp nhận, hướng dẫn để thân nhân liệt sĩ thực hiện việc đăng ký khai tử hoặc xác minh và cung cấp thông tin của người để lại di sản là liệt sĩ cho Công chứng viên của Tổ chức hành nghề công chứng trong thời gian ngắn nhất theo hướng dẫn của Sở Tư pháp và quy định của pháp luật.

- Giao Phòng Tư pháp thành phố thường xuyên kiểm tra, nắm bắt, hướng dẫn công chức Tư pháp - Hộ tịch các phường, xã lập hồ sơ đăng ký khai tử theo đúng quy định.

- Giao Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố hướng dẫn công chức Lao động - Thương binh và Xã hội các phường, xã cung cấp thông tin của liệt sĩ khi có đề nghị xác minh của Công chứng viên của Tổ chức hành nghề công chứng.

Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn vướng mắc phát sinh, UBND các phường, xã báo cáo UBND thành phố qua Phòng Tư pháp thành phố để kịp thời giải quyết”.

Như vậy, khi làm thủ tục khai nhận thừa kế của người để lại di sản là liệt sĩ thì Công chứng viên của tổ chức hành nghề công chứng có thể vẫn tiếp nhận Bằng Tổ quốc ghi công như trước đây mà không cần phải xác minh hoặc Công chứng viên của tổ chức hành nghề công chứng tiếp nhận Bằng Tổ quốc ghi công nhưng phải xác minh với công chức Lao động - Thương binh và Xã hội để cung cấp thông tin của liệt sĩ (Do Bằng Tổ quốc ghi công không có năm sinh của liệt sĩ, nguyên quán ghi: phường, xã; liệt sĩ hy sinh trong kháng chiến chống Pháp, nguyên quán ghi: Thị xã Hải Dương nên có thể trong cùng địa bàn, người còn sống trùng cả họ, tên đệm và tên với họ, tên đệm và tên của liệt sĩ đã được cấp Bằng Tổ quốc ghi công...) hoặc lựa chọn đăng ký khai tử tại UBND các phường, xã để được cấp Giấy chứng tử (thì Bằng Tổ quốc ghi công, Giấy báo tử là căn cứ để cấp Giấy chứng tử. Trường hợp đã có đầy đủ thông tin xác thực, không phải xác minh thì có thể sẽ được cấp Giấy chứng tử ngay sau khi nộp hồ sơ đăng ký khai tử).

Trên đây là nội dung trả lời chất vấn của Phòng Tư pháp, Phòng Tư pháp thành phố mong muốn tiếp tục nhận được những ý kiến tham gia của các vị đại biểu HĐND thành phố tại kỳ họp HĐND và cả trong thời gian khác; cũng như sự kết hợp, chia sẻ của các phòng, ban, đơn vị của Thành phố và của các đồng chí lãnh đạo các phường, xã để Phòng Tư pháp có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Xin trân trọng cảm ơn!

**Nơi nhận:**

- Như kính gửi;
- Lưu TP.

TRƯỞNG PHÒNG  
PHÒNG TƯ PHÁP  
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM  
TP. HẢI DƯƠNG - T. HẢI DƯƠNG  
  
Đào Quang Dương